

Differentiaalvergelijkingen A (WISB231) 13 april 2004

Opgave 1

(20 punten)

Beschouw het stelsel $y' = Ay$ met $y \in \mathbb{R}^2$, $A = \begin{pmatrix} -3 & -1 \\ -1 & -3 \end{pmatrix}$.

Maak een schets van het faseplaatje. Zet ook pijltjes.

Opgave 2

(25 punten)

Beschouw het beginwaardeprobleem

$$\frac{dy}{dx} = -y + \cos(x) - 1, \quad y(0) = y_0. \quad (1)$$

- Los het beginwaardeprobleem (1) voor $y_0 \in \mathbb{R}$ op. Geef ook een zo groot mogelijk interval waarop de oplossing bestaat.
- Voor welke waarde $y_0 \in \mathbb{R}$ is de oplossing $y(x)$ periodiek en wat is de bijbehorende periode P ?
- Schets $y(x)$ voor een $y_0 \neq -\frac{1}{2}$. Hoe gedraagt zich de oplossing $y(x)$ voor grote x waarden?

Opgave 3

(25 punten)

Bereken e^{xA} voor $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$.

Opgave 4

(30 punten)

Beschouw het volgende stelsel van differentiaalvergelijkingen:

$$\begin{cases} \dot{x} &= \mu x - y + 2x(x^2 + y^2) - x(x^4 + 2x^2y^2 + y^4) \\ \dot{y} &= x + \mu y + 2y(x^2 + y^2) - y(x^4 + 2x^2y^2 + y^4) \end{cases} \quad (2)$$

waarin μ een reële parameter is.

- Laat zien dat $(0, 0)$ het enige rustpunt van (2) is.
- Maak de transformatie naar poolcoördinaten

$$\begin{aligned} x &= \rho \cos \varphi \\ y &= \rho \sin \varphi \end{aligned}$$

Laat zien dat het stelsel (2) onder deze transformatie overgaat in het volgende stelsel:

$$\begin{cases} \dot{\rho} = \rho(\mu + 2\rho^2 - \rho^4), \\ \dot{\varphi} = 1. \end{cases}$$

- Hoeveel gesloten banen kan (2) hebben? Wat is de periode van de bijbehorende periodieke oplossingen? Voor welke μ heeft het stelsel twee, één of geen gesloten banen?
- Teken nu de faseplaatjes van (2) in het (x, y) -vlak voor $\mu = -\frac{3}{2}, -\frac{1}{2}$, en $\frac{1}{2}$. Zet ook pijltjes. Beschrijf in woorden de kwalitatieve verschillen tussen deze gevallen.